

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

05 01 20 18 р.

м. Київ

№ 14

30 сесія 2018 р.
119/21541
Керівник
[Signature]

Про затвердження Положення про конкурсний відбір проектів підручників для 5-9 та 10-11 класів закладів загальної середньої освіти

Відповідно до статей 31, 32 і 37 Закону України «Про загальну середню освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 року № 781 «Деякі питання забезпечення підручниками та навчальними посібниками студентів вищих навчальних закладів, учнів загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладів та вихованців дошкільних навчальних закладів», від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про конкурсний відбір проектів підручників для 5-9 та 10-11 класів закладів загальної середньої освіти, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства освіти і науки України від 10 листопада 2016 року № 1359 «Про затвердження Положення про конкурсний відбір проектів підручників для 9 класу

загальноосвітніх навчальних закладів», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 02 грудня 2016 року за № 1562/29692.

3. Управлінню адміністративно-господарського та організаційного забезпечення (Єрко І. А.) зробити відмітку у справах архіву.

4. Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти (Кононенко Ю. Г.) забезпечити державну реєстрацію цього наказу в Міністерстві юстиції України в установленому законодавством порядку.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Хобзея П. К.

6. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр

Лілія Гриневич

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки
України

05 січня 2018 року № 14

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
" 30 " січня 2018 р.
за № 119/31571

Керівник державного
органу

ПОЛОЖЕННЯ

про конкурсний відбір проектів підручників для 5-9 та 10-11 класів
закладів загальної середньої освіти

І. Загальні положення

1. Це Положення розроблено відповідно до статей 31, 33, 37 Закону України «Про загальну середню освіту», статей 20, 21, частини шостої статті 26-1 Закону України «Про видавничу справу», розділу V Закону України «Про авторське право і суміжні права», статей 7, 11 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення», статті 21 Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», статей 3, 22 Закону України «Про запобігання корупції», постанов Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 року № 781 «Деякі питання забезпечення підручниками та навчальними посібниками студентів вищих навчальних закладів, учнів загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладів та вихованців дошкільних навчальних закладів», від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти», Державних санітарних норм і правил «Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 18 січня 2007 року № 13, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 30 січня 2007 року за № 77/13344.

2. Це Положення визначає порядок проведення конкурсного відбору проектів підручників для 5-9 та 10-11 класів закладів загальної середньої освіти (далі – Конкурс) з навчальних предметів типових навчальних планів закладів

загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО) згідно з переліком, який затверджується наказом МОН про проведення Конкурсу.

3. Конкурс проводиться окремо для проектів підручників для кожного класу ЗЗСО.

Конкурсний відбір проектів підручників з вибірково-обов'язкових навчальних предметів типових навчальних планів для 10-11 класів ЗЗСО проводиться під час проведення конкурсного відбору проектів підручників для 10 класу ЗЗСО.

4. Конкурс проводиться для кожного класу в два етапи:

I етап – проведення науково-методичної та антидискримінаційної експертизи проектів підручників за їх електронними версіями;

II етап – вибір проектів підручників за електронними версіями їх оригінал-макетів.

5. Конкурс проводить МОН на засадах відкритості, прозорості, гласності.

Інформація щодо проведення Конкурсу обов'язково оприлюднюється на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» (далі – ІМЗО).

6. У Конкурсі можуть брати участь фізичні та юридичні особи, які мають виключні майнові права на використання твору (далі – учасники) та які надали згоду передати на безоплатній основі МОН, ІМЗО (при укладанні договорів на видання підручників за рахунок коштів Державного бюджету України) право на розміщення підручників в електронному вигляді (у pdf-форматі) для безоплатного використання користувачами мережі Інтернет строком на п'ять років.

7. Один автор (авторський колектив) може подати на Конкурс не більше одного проекту підручника з однієї назви підручників, у тому числі у співавторстві з іншими особами.

8. У цьому Положенні терміни вживаються в таких значеннях:

авторський оригінал – друкований авторський текст з візуальними матеріалами, розміщеними на відповідних сторінках тексту;

видавничий оригінал – комплект оригіналів усіх частин видання (текст, візуальні матеріали, розміщені на відповідних сторінках тексту), що пройшов редакційно-видавниче опрацювання;

електронна версія проекту підручника – електронна версія авторського, видавничого оригіналу або оригінал-макета майбутнього підручника у pdf-форматі;

оригінал-макет – оригінал підручника, кожна сторінка якого тотожна відповідній сторінці майбутнього видання;

проект підручника – авторський, видавничий оригінал або оригінал-макет майбутнього підручника;

репозитарій навчальних матеріалів (далі – Репозитарій) – веб-ресурс, де зберігаються, накопичуються, систематизуються в електронному форматі продукти інтелектуальної власності наукового, освітнього й методичного призначення, забезпечується безоплатний доступ до них засобами інтернет-технологій, реєстрація експертів.

Терміни «реальний конфлікт інтересів», «потенційний конфлікт інтересів», «близькі особи» вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про запобігання корупції».

9. Для проведення Конкурсу створюються комісія шифрування та дешифрування конкурсних матеріалів (далі – Комісія ШДКМ), комісія з відбору експертів для здійснення експертизи електронних версій проектів підручників (далі – Комісія з відбору експертів); конкурсні комісії Конкурсу (далі – Конкурсні комісії); апеляційна комісія Конкурсу (далі – Апеляційна комісія).

Результати роботи зазначених комісій оформлюються протоколом, який підписують голова, секретар та всі члени комісії, присутні на засіданні. Голова та секретар підписують усі сторінки протоколу.

Засідання комісій є правомочним, якщо у ньому брали участь не менше 2/3 їх складу.

Рішення комісій вважається прийнятим, якщо за нього проголосувала більшість від затвердженого складу комісії.

Організація роботи комісій покладається на голів та секретарів цих комісій.

10. Склад Комісії ШДКМ у кількості трьох осіб з числа працівників ІМЗО, які не залучені до роботи інших комісій і не є учасниками, експертами та особами, які мають реальний чи потенційний конфлікт інтересів (далі – конфлікт інтересів), затверджується наказом МОН до оголошення Конкурсу.

Члени Комісії ШДКМ не мають права розголошувати до завершення I етапу Конкурсу інформацію про учасників та авторів зашифрованих проектів підручників і підписують заяви про нерозголошення службової та конфіденційної інформації.

11. Склад Комісії з відбору експертів у кількості не менше семи осіб (непарна кількість), які не є учасниками, експертами та особами, які мають конфлікт інтересів, затверджується наказом МОН до оголошення Конкурсу і оприлюднюється на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО після оголошення висновків Конкурсних комісій на I етапі Конкурсу.

Членами Комісії з відбору експертів можуть бути працівники МОН, ІМЗО, науково-педагогічні працівники закладів вищої та післядипломної педагогічної освіти, наукові працівники Національної академії наук України (далі - НАН України) та Національної академії педагогічних наук України (далі - НАПН України), методисти, вчителі, представники асоціацій та спілок вчителів з відповідного навчального предмета, перекладознавці та перекладачі, представники громадських об'єднань (за їх згодою).

Члени Комісії з відбору експертів не мають права розголошувати до завершення I етапу Конкурсу інформацію про склад експертів за кожним із зашифрованих підручників та до початку роботи комісії підписують заяви про нерозголошення службової та конфіденційної інформації.

12. Конкурсні комісії створюються відповідно до таких освітніх галузей: «Мови та літератури» (створюються три окремі комісії: українська мова, українська та зарубіжна літератури; іноземні мови; мови та літератури національних меншин), «Суспільствознавство», «Мистецтво», «Математика», «Природознавство», «Технології», «Здоров'я і фізична культура».

Склад Конкурсних комісій у кількості не менше семи фахівців відповідної освітньої галузі (непарна кількість), які не є учасниками Конкурсу, членами Комісії з відбору експертів, Апеляційної комісії, експертами та особами, які мають конфлікт інтересів, затверджується наказом МОН до закінчення строку подання комплектів конкурсних матеріалів та оприлюднюється на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО після завершення їх роботи на II етапі Конкурсу.

Голови Конкурсних комісій обираються з числа членів цих комісій на першому їх засіданні.

Секретарями Конкурсних комісій без права голосу є працівники ІМЗО.

13. Склад Апеляційної комісії у кількості не менше п'яти осіб (непарна кількість) затверджується наказом МОН до закінчення строку подання комплектів конкурсних матеріалів.

Голова Апеляційної комісії обирається на першому її засіданні.

Секретарем Апеляційної комісії є працівник ІМЗО.

Членами Апеляційної комісії не можуть бути працівники МОН, учасники, експерти, члени Комісії з відбору експертів, Конкурсних комісій та особи, які мають конфлікт інтересів.

Інформація про склад Апеляційної комісії оприлюднюється на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО після завершення її роботи на II етапі Конкурсу.

14. Комісії здійснюють роботу у строки, визначені наказом МОН про проведення Конкурсу.

II. Підготовка та оголошення Конкурсу

1. Конкурс оголошується наказом МОН, який оприлюднюється на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО.

Оголошення має містити інформацію про мету Конкурсу, строки його проведення, перелік навчальних предметів та назв підручників, з яких оголошується Конкурс (з іноземних мов та мов національних меншин – із зазначенням відповідної іноземної мови, мови національної меншини), умови подання конкурсних матеріалів та апеляцій, номери контактних телефонів, факсів, номер «гарячої телефонної лінії», електронні адреси установи, відповідальної за організацію та проведення Конкурсу.

2. МОН та ІМЗО для організованого проведення Конкурсу забезпечують:
формування переліку навчальних предметів та назв підручників, з яких оголошується Конкурс;

формування пропозицій щодо складу Комісії з відбору експертів, Конкурсних комісій та Апеляційної комісії;

розроблення спільно з НАПН України, оприлюднення на офіційному веб-сайті МОН, веб-сайті ІМЗО та в Репозитарії інструктивно-методичних матеріалів для проведення експертами експертиз електронних версій проектів підручників;

організацію формування загального списку експертів, добровільно зареєстрованих у Репозитарії, для здійснення експертиз електронних версій проектів підручників з відповідних назв;

розроблення та оприлюднення на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО інструктивно-методичних матеріалів для здійснення вибору ЗЗСО проектів підручників за електронними версіями їх оригінал-макетів з кожної назви підручника та оформлення результатів вибору.

3. Для проведення Конкурсу ІМЗО забезпечує:

формування складу Комісії ШДКМ;

приймання, реєстрацію, перевірку технічної справності оптичного диска або флеш-пам'яті з електронною версією проекту кожного підручника;

шифрування та дешифрування комплектів конкурсних матеріалів;

належні умови роботи Комісії ШДКМ, Комісії з відбору експертів, Конкурсних і Апеляційної комісій;

оголошення висновків Конкурсних комісій;

оприлюднення на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО наказів МОН, інформації про кількість проектів підручників, поданих на Конкурс з кожної назви підручника, зразків оформлення комплектів конкурсних матеріалів, узагальнених результатів вибору проектів підручників, експертних висновків на проекти підручників, протоколів Конкурсних і Апеляційної

комісій, інструктивно-методичних матеріалів та інших документів стосовно проведення Конкурсу.

III. Вимоги до оформлення проектів підручників

1. Назва підручника має відповідати назві навчального предмета, з якого оголошено Конкурс, і подаватися українською мовою (для ЗЗСО з навчанням українською мовою), двома мовами – українською та мовою підручника (у підручниках з іноземних мов, мов та літератур національних меншин).

2. Проекти підручників мають бути виконані:
українською мовою (для ЗЗСО з навчанням українською мовою);
іноземними мовами та мовами національних меншин (з відповідних навчальних предметів для ЗЗСО з навчанням українською мовою, мовами національних меншин).

3. При поданні на Конкурс проекту підручника перші 36 сторінок обов'язково подаються у вигляді оригінал-макета підручника, далі – у вигляді авторського чи видавничого оригіналу або оригінал-макета.

Авторський або видавничий оригінал підручника мають бути виконані комп'ютерним набором на одному боці аркуша формату А4, основний текст - кеглем не менше 14 пунктів, додатковий текст – не менше 12 пунктів через 1,15 інтервалу. Візуальні матеріали авторського чи видавничого оригіналу підручника, які відображають ескізи ілюстрацій, малюнків, схем, фото або опис зображувального ряду, мають бути розміщені на сторінках з відповідними текстами.

Оригінал-макет підручника має бути виконаний із дотриманням Державних санітарних норм і правил «Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 18 січня 2007 року № 13, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 30 січня 2007 року за № 77/13344.

4. Проект підручника подається на паперовому та електронному носіях. Електронна версія проекту підручника має бути подана у pdf-форматі на оптичному диску або флеш-пам'яті.

Електронна версія проекту підручника має відповідати його паперовій версії.

5. У проекті підручника зазначаються лише назва навчального предмета та назва проекту підручника (інформація про автора (авторів) та видавництво не вказується).

6. Проекти підручників з української літератури, зарубіжної літератури, мов та літератур національних меншин мають містити тексти та/або уривки текстів літературно-художніх творів, обсяг яких для 10-11 класів ЗЗСО не може перевищувати тридцяти відсотків від загального обсягу проекту підручника.

IV. Порядок подання проектів підручників на Конкурс

1. Для участі у Конкурсі учасник має подати до ІМЗО комплект конкурсних матеріалів:

лист-клопотання, у якому, зокрема, надається згода передати на безоплатній основі МОН, ІМЗО право на розміщення підручників в електронному вигляді (у pdf-форматі) на веб-сайті видавця, офіційному веб-сайті МОН, веб-сайті ІМЗО для безоплатного використання користувачами мережі Інтернет строком на п'ять років;

один примірник проекту підручника на паперовому носії з переліку навчальних предметів та назв підручників, з яких оголошується Конкурс;

електронну версію проекту підручника, поданого на паперовому носії;

відомості про автора (авторів) (прізвище, ім'я, по батькові, місце роботи, посада, науковий ступінь, вчене звання (за наявності));

відомості про фізичну особу (прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання, електронна адреса, місце роботи, посада, науковий ступінь, вчене звання (за наявності), номери контактних телефонів), яка має виключне майнове право на використання твору;

відомості про юридичну особу (повне найменування, місцезнаходження, контактні телефони, електронна адреса, прізвище, ім'я, по батькові керівника (керівників)), а також копію договору про передачу виключного майнового права на використання твору.

Обробка персональних даних учасників здійснюється з дотриманням вимог Закону України «Про захист персональних даних».

2. Комплекти конкурсних матеріалів, зазначених у пункті 1 цього розділу, надсилаються до ІМЗО кур'єрською поштою в закритому відправнику пакунку (папці) без зазначення зворотної адреси та будь-яких поміток, зображень, крім назви проекту підручника.

Вся інформація, крім проекту підручника на паперовому носії та електронної версії проекту підручника, має міститися в окремому закритому конверті. На конверті не має бути жодних поміток.

3. Зразки оформлення комплектів конкурсних матеріалів оприлюднюються на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО за десять календарних днів до початку подання комплектів конкурсних матеріалів.

4. Комплекти конкурсних матеріалів надсилаються до ІМЗО, реєструються у день їх надходження і перевіряються із збереженням

конфіденційності Комісією ШДКМ протягом трьох робочих днів з дня надходження.

5. Комплекти конкурсних матеріалів, які надійшли до ІМЗО з порушенням вимог, зазначених у пункті 7 розділу I, розділі III та пункті 1 цього розділу, повертаються учасникам Конкурсу протягом трьох робочих днів з дати їх надходження із зазначенням причин повернення у письмовій формі.

У разі виявлення технічної несправності оптичного диска або флеш-пам'яті з електронною версією проекту підручника Комісія ШДКМ в той самий день розкриває конверт з інформацією про учасника і повідомляє його про зазначений факт.

6. Комплекти конкурсних матеріалів, які відповідають вимогам, зазначеним у пункті 7 розділу I, розділі III та пункті 1 цього розділу, шифруються Комісією ШДКМ наступного дня після закінчення терміну їх перевірки.

7. Зашифровані комплекти конкурсних матеріалів, крім паперової та електронної версії проекту підручника, зазначених у пункті 1 цього розділу, Комісією ШДКМ закладаються в сейф ІМЗО, опломбовуються і зберігаються в ньому до дня дешифрування.

8. Подані на Конкурс електронні версії проектів підручників упродовж п'яти робочих днів з дня закінчення строку подання комплектів конкурсних матеріалів розміщуються в Репозитарії для проведення I етапу Конкурсу.

9. Інформація про кількість поданих на Конкурс проектів підручників з кожної назви оприлюднюється на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО впродовж п'яти робочих днів з дня закінчення строку подання комплектів конкурсних матеріалів.

V. Проведення I етапу Конкурсу

1. Експертизи електронних версій проектів підручників, поданих на Конкурс, проводяться протягом строку, визначеного наказом МОН про проведення Конкурсу.

2. Експертами є фізичні особи, які проводять експертизу підручників і є відповідальними за достовірність і повноту аналізу, об'єктивність та обґрунтованість експертного висновку.

3. Експертами не можуть бути працівники МОН, ІМЗО та особи, які під час здійснення експертизи матимуть конфлікт інтересів, автори (співавтори)

оригінал-макетів підручників, поданих на Конкурс, близькі особи зазначених категорій тощо, що може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень під час виконання наданих повноважень.

4. Експертами з науково-методичної експертизи можуть бути науково-педагогічні працівники закладів вищої та післядипломної педагогічної освіти, наукові працівники НАН України та НАПН України, методисти, вчителі, представники асоціацій та спілок вчителів з відповідного навчального предмета, перекладознавці та перекладачі, представники профільних громадських об'єднань, які виявили бажання бути експертами та зареєструвалися в Репозитарії.

Експерти з науково-методичної експертизи повинні мати відповідну фахову освіту, знати науково-методичні та психолого-педагогічні вимоги щодо викладання навчальних предметів у ЗЗСО, з яких передбачається проведення експертизи проектів підручників, та відповідати таким вимогам:

науково-педагогічні працівники – працівники закладів вищої та післядипломної педагогічної освіти, які мають науковий ступінь доктора філософії або доктора наук і науковий або науково-педагогічний стаж роботи не менше п'яти років;

наукові працівники НАН України чи НАПН України – працівники установ НАН України чи НАПН України, які мають науковий ступінь доктора філософії або доктора наук і науковий або науково-педагогічний стаж роботи не менше п'яти років;

методисти – педагогічні працівники методичних кабінетів (науково-методичних центрів) районного, міського рівнів, методисти закладів післядипломної педагогічної освіти, які мають педагогічний стаж та стаж роботи методиста не менше п'яти років;

вчителі – вчителі вищої кваліфікаційної категорії, які мають почесне звання «заслужений вчитель України» або педагогічне звання «старший вчитель» чи «учитель-методист», зі стажем роботи на посаді вчителя не менше п'яти років. З мов та літератур національних меншин (болгарської, гагаузької, кримськотатарської, молдовської, польської, російської, ромської, румунської, словацької, угорської, мови іврит) експертами можуть бути вчителі I кваліфікаційної категорії зі стажем роботи на посаді вчителя не менше п'яти років, а також представники методичних об'єднань, асоціацій та спілок вчителів;

перекладознавці та перекладачі – фахівці наукових установ, закладів вищої освіти, громадських об'єднань тощо.

5. Експертами з антидискримінаційної експертизи є фахівці, які для проведення цієї експертизи пройшли навчання та виявили бажання бути експертами і для цього зареєструвалися в Репозитарії.

6. Склад експертів для проведення експертиз електронних версій проектів підручників з відповідних назв формується Комісією з відбору експертів до закінчення строку подання комплектів конкурсних матеріалів із загальних списків таких експертів.

Склад експертів для кожного проекту підручника формується Комісією з відбору експертів методом жеребкування із числа експертів, зазначених у пункті 4 цього розділу, затверджується наказом МОН до початку проведення експертиз і оприлюднюється на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО після оголошення висновків Конкурсних комісій на I етапі Конкурсу.

До складу експертів із зарубіжної літератури обов'язково додатково включаються перекладознавці, перекладачі.

7. Експерти є відповідальними за нерозповсюдження об'єктів авторського права – проектів підручників, які матимуть змогу переглядати чи завантажувати з Репозитарію.

Експертам забороняється використовувати свої службові повноваження або своє становище та пов'язані з цим можливості з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб.

Експерти мають повідомляти про наміри і факти здійснення корупційних правопорушень та отримання неправомірної вигоди усно на «гарячу телефонну лінію» МОН чи письмово на поштову адресу МОН або ІМЗО.

8. Експерти, які мають конфлікт інтересів з авторами або видавництвами, що подали на Конкурс проекти підручників, не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли дізналися чи повинні були дізнатися про наявність у них конфлікту інтересів, обов'язково письмово повідомляють Голову Комісії з відбору експертів.

У разі встановлення МОН або ІМЗО факту порушення експертом зазначених вимог Комісія з відбору експертів відсторонює експерта від проведення експертизи та обирає нового експерта методом жеребкування. Інформація про такий факт оприлюднюється на веб-сайті ІМЗО з обґрунтуванням причини відсторонення.

9. Загальні списки експертів для проведення експертизи електронних версій проектів підручників з відповідних назв формуються до закінчення строку подання комплектів конкурсних матеріалів з числа експертів, які добровільно зареєструвалися в Репозитарії.

10. Експерти, які не підписали зобов'язання щодо нерозголошення конфіденційної інформації, експертизу електронних версій проектів підручників не здійснюють.

11. Науково-методична експертиза кожного проекту підручника з певної назви проводиться трьома експертами: вчителем, методистом та науковим

(науково-педагогічним) працівником. Для навчального предмета «зарубіжна література» – додатково також перекладознавцем або перекладачем.

Кожен експерт здійснює експертизу не більше двох проектів підручників, поданих на Конкурс з певної назви, відповідно до інструктивно-методичних матеріалів для проведення експертизи проектів підручників.

Кожен експерт порівнює проект підручника (підручників), експертизу якого він здійснював, з усіма іншими проектами підручників даної назви.

Експертний висновок має бути обґрунтованим, розгорнутим, повним (з урахуванням усіх позитивних переваг і виявлених помилок та недоліків проекту підручника). Обов'язковою складовою експертного висновку є оцінний лист.

Бали, виставлені експертом в оцінному листі, мають узгоджуватися зі змістом його експертного висновку.

Експертний висновок, що не відповідає вищезазначеним вимогам, не враховується Конкурсною комісією. Обґрунтоване рішення Конкурсної комісії з цього питання має бути відображене у протоколі її засідання.

12. Кожен експерт з антидискримінаційної експертизи проводить експертизу не більше десяти проектів підручників відповідно до інструктивно-методичних матеріалів для проведення цієї експертизи.

Експерт письмово оформлює результати проведеної ним експертизи у вигляді розгорнутого та обґрунтованого експертного висновку (без оцінного листа) із зазначенням конкретних зауважень, які мають бути враховані під час доопрацювання підручників, що друкуватимуться за кошти державного бюджету.

13. Експерти є відповідальними за достовірність і повноту експертного висновку, обґрунтованість рекомендацій відповідно до інструктивно-методичних матеріалів для проведення експертизи електронних версій проектів підручників.

14. На всіх сторінках експертного висновку експерт ставить свій підпис, на останній сторінці – свій підпис та дату.

Експерти передають свої експертні висновки в паперовому та електронному вигляді (у pdf-форматі) до ІМЗО у строк, визначений наказом МОН про проведення Конкурсу.

15. Проекти підручників та експертні висновки на них передаються ІМЗО головам Конкурсних комісій у день початку їх роботи.

16. Конкурсні комісії перевіряють правильність оформлення експертних висновків на проекти підручників, узагальнюють результати експертизи з кожної назви підручника та приймають узагальнене рішення про доцільність надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»

проектам підручників, що за результатами науково-методичної експертизи сумарно отримали не менше шістдесяти п'яти відсотків від максимально можливої кількості балів.

17. Рішення Конкурсних комісій оголошуються головами або членами комісій наступного дня після ухвалення відповідних рішень відкрито із запрошенням учасників, експертів, представників ЗЗСО, громадськості, видавництв, засобів масової інформації.

Дешифрування комплектів конкурсних матеріалів здійснюється Комісією ШДКМ в день оголошення висновків Конкурсних комісій і проводиться відкрито із запрошенням учасників, експертів, представників ЗЗСО громадськості, видавництв, засобів масової інформації.

18. Експертні висновки та протоколи Конкурсних комісій оприлюднюються на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО протягом двох робочих днів з дня ухвалення Конкурсними комісіями відповідних рішень.

19. Учасники мають право подати апеляції не пізніше п'яти робочих днів з дня оприлюднення на веб-сайті ІМЗО протоколів Конкурсних комісій.

20. Апеляції учасників розглядаються Апеляційною комісією наступного робочого дня після завершення строку подання апеляцій.

21. Апеляційна комісія розглядає апеляції учасників стосовно порушення порядку проведення Конкурсу та інформує ІМЗО протягом двох робочих днів після завершення її роботи про свою позицію щодо обґрунтованості апеляцій.

Рішення Апеляційної комісії, викладене в протоколі, доводиться листами ІМЗО до відома учасників, які подавали апеляції.

22. Рішення Апеляційної комісії оприлюднюється на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО протягом двох робочих днів з дня його ухвалення.

23. Електронні версії проектів підручників, яким за результатами розгляду апеляцій пропонується надати гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», беруть участь у II етапі Конкурсу.

24. Усі проекти підручників, експертні висновки на них разом з протоколами засідань Конкурсних комісій передаються їхніми головами до ІМЗО в день завершення їх роботи на I етапі, про що складаються відповідні акти приймання-передавання, які підписують голови Конкурсних комісій та директор ІМЗО.

VI. Проведення II етапу Конкурсу

1. Фрагменти електронних версій оригінал-макетів підручників (перші 60 сторінок), яким за результатами I етапу Конкурсу пропонується надати гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», розміщуються на веб-сайтах учасників Конкурсу із зазначенням автора (авторів), доступ до яких здійснюється з Репозитарію.

Учасники передають до ІМЗО електронні посилання на фрагменти електронних версій оригінал-макетів підручників у строк, визначений наказом МОН про проведення Конкурсу.

У разі відсутності свого веб-сайта учасники у строк, визначений наказом МОН про проведення Конкурсу, передають фрагменти електронних версій оригінал-макетів підручників до ІМЗО для розміщення їх на веб-сайті ІМЗО.

2. Педагогічні працівники ЗЗСО у строк, визначений наказом МОН про проведення Конкурсу, ознайомлюються з фрагментами електронних версій оригінал-макетів підручників.

На II етапі Конкурсу проектів підручників для 10 та 11 класів вибір проектів підручників за фрагментами електронних версій їх оригінал-макетів здійснюють також заклади професійної (професійно-технічної) освіти (далі – ЗПТО), що використовують в освітньому процесі підручники для ЗЗСО, та заклади вищої освіти, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти (далі – ЗВО).

3. Безпосередній вибір проектів підручників за фрагментами електронних версій їх оригінал-макетів з кожної назви підручника здійснюють вчителі (викладачі) ЗЗСО (або ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО), який схвалюється на засіданні педагогічної ради ЗЗСО (або ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО), протокол якого підписують члени педагогічного колективу, які здійснили безпосередній вибір проектів підручників. Протокол педагогічної ради протягом двох робочих днів оприлюднюється на сайті ЗЗСО (або ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО).

4. Будь-яка зміна вибору ЗЗСО (або ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО) не допускається. Кожен факт зміни вибору ЗЗСО (або ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО) розглядається на Колегії МОН під час розгляду питання про затвердження переліку підручників, що друкуватимуться за кошти державного бюджету.

Остаточне рішення про включення або невключення кожного з таких підручників до списку підручників, що можуть друкуватися за кошти державного бюджету, приймається Колегією МОН. Кількість примірників кожного з підручників має відповідати реальному вибору ЗЗСО (або ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО).

5. Кожен педагогічний працівник ЗЗСО (або ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО) має право повідомити на «гарячу телефонну лінію» МОН чи письмово на поштову адресу МОН або ІМЗО про вплив або бажання третіх осіб вплинути на його волевиявлення щодо вибору підручників чи про факт зміни волевиявлення вчителів (викладачів) ЗЗСО (або ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО), в якому він працює.

6. ЗЗСО (або ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО) у строк, визначений наказом МОН про проведення Конкурсу, і відповідно до інструктивно-методичних матеріалів для здійснення вибору ЗЗСО (або ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО) проектів підручників за фрагментами електронних версій їх оригінал-макетів з кожної назви підручника заповнюють спеціальну форму вибору електронних версій оригінал-макетів підручників.

Результати вибору проектів підручників за фрагментами електронних версій їх оригінал-макетів з кожної назви підручника (далі – результати вибору), здійснені ЗЗСО (або ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО), в паперовому вигляді засвідчуються підписом керівника (заступника керівника) цього ЗЗСО (або ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО) та печаткою цього закладу (за наявності).

Результати вибору, здійснені ЗЗСО (або ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО), в електронному вигляді (pdf-формат) протягом двох робочих днів оприлюднюються на сайті ЗЗСО (або ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО).

Кожен ЗЗСО (або ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО) у строк, визначений наказом МОН про проведення Конкурсу, передає результати вибору в паперовому та електронному вигляді (excel-формат) до органу управління освітою (далі – ОУО), якому він підпорядкований.

7. Кожен ОУО у строк, визначений наказом МОН про проведення Конкурсу, узагальнює результати вибору, здійснені підпорядкованими йому ЗЗСО (або ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО). Узагальнені результати вибору ОУО в паперовому вигляді засвідчуються підписом керівника (заступника керівника) та печаткою цього ОУО (за наявності).

Узагальнені результати вибору ОУО в електронному вигляді (pdf-формат) протягом двох робочих днів оприлюднюються на сайті цього ОУО.

Кожен ОУО у строк, визначений наказом МОН про проведення Конкурсу, передає узагальнені результати вибору в паперовому та електронному вигляді (excel-формат) до Міністерства освіти і науки Автономної республіки Крим, відповідного департаменту (управління) освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міської державних адміністрацій (далі – ДО).

Кожен ОУО у строк, визначений наказом МОН про проведення Конкурсу, передає результати вибору ЗЗСО (або ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО) в електронному архівованому вигляді (zip-формат) до ІМЗО.

8. Кожен ДО у строк, визначений наказом МОН про проведення Конкурсу, узагальнює результати вибору ОУО, які йому підпорядковані.

Узагальнені результати вибору ДО в паперовому вигляді засвідчуються підписом керівника (заступника керівника) цього ДО та печаткою цього ДО (за наявності). Узагальнені результати вибору ДО в електронному вигляді (pdf-формат) протягом двох робочих днів оприлюднюються на веб-сайті цього ДО.

Кожен ДО у строк, визначений наказом МОН про проведення Конкурсу, передає узагальнені результати вибору ДО в паперовому та електронному вигляді (excel-формат) до ІМЗО.

9. Узагальнені результати вибору, які надійшли від ДО, передаються ІМЗО головам Конкурсних комісій у день початку їх роботи на II етапі Конкурсу.

10. Конкурсні комісії на II етапі Конкурсу: підсумовують узагальнені результати вибору, які надійшли від ДО; надають пропозиції щодо формування переліку підручників, які можуть друкуватися за кошти державного бюджету.

11. Узагальнені результати вибору, які надійшли від ДО, разом з протоколами засідань Конкурсних комісій передаються їхніми головами в день завершення їх роботи на II етапі до ІМЗО, про що складаються відповідні акти приймання-передавання, які підписують голови Конкурсних комісій та директор ІМЗО.

12. Оголошення висновків Конкурсних комісій здійснюється головами або членами Конкурсних комісій наступного дня після прийняття ними рішення і проводиться відкрито із запрошенням учасників, експертів, представників ЗЗСО, ЗПТО, ЗВО, громадськості, видавництва, засобів масової інформації.

Протоколи засідань Конкурсних комісій оприлюднюються на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО протягом двох робочих днів з дня ухвалення Конкурсними комісіями відповідних рішень.

13. Узагальнені результати вибору, які надійшли від ДО, оприлюднюються на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО протягом двох робочих днів після завершення роботи Конкурсних комісій на II етапі Конкурсу.

14. За наявності в експертних висновках (у тому числі антидискримінаційної експертизи) на проект підручника, який пропонується включити до переліку підручників, що можуть друкуватися за кошти державного бюджету, зауважень і пропозицій щодо поліпшення його якості учасник має обов'язково доопрацювати його і протягом десяти робочих днів після оголошення висновків Конкурсних комісій на II етапі Конкурсу передати доопрацьований варіант оригінал-макета підручника разом з відповіддю авторів на зауваження і пропозиції у паперовому вигляді до ІМЗО.

15. Учасники мають право подати апеляції не пізніше п'яти робочих днів з дня оголошення висновків Конкурсних комісій.

16. Апеляції учасників розглядаються Апеляційною комісією наступного робочого дня після завершення строку подання апеляцій.

17. Апеляційна комісія розглядає апеляції учасників стосовно порушення порядку проведення Конкурсу та інформує ІМЗО про свою позицію щодо обґрунтованості поданих апеляцій.

18. Рішення Апеляційної комісії, викладене в протоколі, доводиться листами до відома учасників, які подавали апеляції, та подається до ІМЗО протягом двох робочих днів після завершення її роботи для урахування рішення під час підготовки матеріалів для розгляду колегією МОН та прийняття відповідного рішення.

19. Рішення Апеляційної комісії оприлюднюється на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО протягом двох робочих днів з дня його ухвалення.

VII. Підбиття підсумків Конкурсу

1. За результатами роботи Конкурсних та Апеляційної комісій на I та II етапах департамент загальної середньої та дошкільної освіти МОН спільно з ІМЗО готує матеріали для розгляду на колегії МОН.

2. Перелік підручників, які можуть друкуватися за кошти державного бюджету, розглядається колегією МОН згідно з доповідною запискою, підготовленою департаментом загальної середньої та дошкільної освіти МОН та ІМЗО за пропозиціями Конкурсних комісій та висновками Апеляційної комісії.

До зазначеного переліку з кожної назви підручника включаються підручники, які за результатами II етапу Конкурсу отримали на підставі підсумування узагальнених результатів вибору, що надійшли від ДО, результат вибору більше двадцяти тисяч.

З кожної назви підручника до зазначеного переліку можуть також включатися підручники, які за результатами II етапу Конкурсу отримали на підставі підсумування узагальнених результатів вибору, що надійшли від ДО, результат вибору від десяти до двадцяти тисяч (крім підручників профільного рівня для 10 та 11 класів). Включення підручників до відповідного переліку здійснюється за умови надання видавництвом до ІМЗО гарантійного листа про фінансування (за рахунок власних обігових коштів або інших коштів, не заборонених законодавством) різниці між запропонованою видавництвом

вартістю такого підручника і середньою вартістю підручника, що зазначена у паспорті бюджетної програми на відповідний рік.

До зазначеного переліку з кожної назви підручника профільного рівня для 10 та 11 класів включаються підручники, які за результатами II етапу Конкурсу отримали на підставі підсумування узагальнених результатів вибору, що надійшли від ДО, результат вибору більше п'яти тисяч.

Якщо жоден з підручників у межах відповідної назви підручників не отримав на підставі підсумування узагальнених результатів вибору, що надійшли від ДО, результат вибору більше двадцяти тисяч (для назв підручників профільного рівня для 10 та 11 класів – п'яти тисяч), до зазначеного переліку включається один підручник з відповідної назви підручника, який отримав найкращий результат вибору.

3. Результати Конкурсу розглядаються колегією МОН у строк не більше тридцяти календарних днів після подання відповідних матеріалів.

Рішення колегії МОН є підставою для прийняття таких наказів МОН:

«Про надання підручникам грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»;

«Про затвердження переліку підручників, що можуть друкуватися за кошти державного бюджету»;

«Про видання підручників».

Накази оприлюднюються на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО у триденний строк після їх підписання.

4. У разі встановлення Апеляційною комісією порушення порядку проведення Конкурсу колегія МОН може прийняти рішення про невизнання його результатів.

У цьому випадку МОН повторно проводить Конкурс з назв підручників, стосовно яких встановлено порушення порядку його проведення.

5. Усі документи, що стосуються Конкурсу, зберігаються в ІМЗО протягом двох років після його завершення.

6. Після затвердження переліку підручників ЗЗСО (або ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО) у строк, визначений наказом МОН, ознайомлюються з переліком підручників, що друкуватимуться за рахунок коштів Державного бюджету України. У разі відсутності у зазначеному переліку вибраного підручника (підручників) ЗЗСО (або ЗЗСО, ЗПТО та ЗВО) здійснюють повторний вибір із наявних у переліку з даної назви.

7. При виданні підручників за рахунок коштів Державного бюджету України видавництва, з якими укладено договори на їх видання, передають на безоплатній основі право на розміщення на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ІМЗО електронних примірників підручників (у pdf-форматі) для

безоплатного використання користувачами мережі Інтернет строком на п'ять років.

VIII. Фінансування Конкурсу

Витрати на проведення Конкурсу та здійснення експертизи проектів підручників здійснює МОН за рахунок коштів Державного бюджету України в межах асигнувань, передбачених МОН на зазначені цілі, а також коштів, не заборонених законодавством.

Директор департаменту загальної
середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко